

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

“ 20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 024 «Хореографія»

Спеціалізація

«Класична хореографія».

«Сучасна хореографія».

Інститут мистецтв

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма № <u>2464</u>
<u>Жильцов</u> (підпис)
(прізвище, ініціали)
« » 20 <u>16</u> р.

2016-2017 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної

та навчальної роботи

А. О. Таранник

Робоча програма «Історія хореографічного мистецтва» для студентів 1 курсу, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 024«Хореографія», спеціалізація «Класична хореографія», «Сучасна хореографія».

Розробник: Медвідь Т.А., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) хореографії

Протокол від. " 07 " Вересня 20 16 року № 1.

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) хореографії

Т.А. Медвідь
(підпис)

Медвідь Т.А.

© _____, 2016 року

©Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016 року

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
1. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
3. Програма.....	8
4. Навчально-методична карта дисципліни «Історія хореографічного мистецтва».....	15
5. Карта самостійної роботи студента.....	18
6. Система поточного і підсумкового контролю знань.....	19
7. Методи навчання.....	22
8. Методичне забезпечення курсу.....	24
9. Питання до контрольної роботи.....	24
10. Питання до іспиту.....	27
Рекомендована література.....	30

Пояснювальна записка.

Процес формування висококваліфікованих фахівців хореографічного мистецтва передбачає вивчення цілого ряду загальноосвітніх і професійних дисциплін, серед яких одне з провідних місць належить історії хореографічного мистецтва.

Центральне місце у комплексі підходів викладання курсу "Історія хореографічного мистецтва" є не тільки вивчення досягнень в області хореографії, а й суцільна концепція людини, духовний зміст її існування, який відображено засобами хореографії.

Курс „Історія хореографічного мистецтва" включає такі розділи "Історія Західноєвропейського хореографічного мистецтва", "Історія російського балетного мистецтва", "Історія українського хореографічного мистецтва", "Розвиток хореографії на сучасному етапі" і вивчає питання, пов'язані з становленням та етапами розвитку хореографічного мистецтва.

Мета курсу – ознайомити студентів з історичними аспектами розвитку хореографічного мистецтва, сформувати в нього готовність та здатність до самостійного засвоєння історичного матеріалу та аналізу хореографічних творів.

Завдання курсу:

- **теоретичні** - вивчення загальних закономірностей та особливостей розвитку хореографічного мистецтва, його становлення та етапи розвитку;
- **практичні** - вивчення хореографічної діяльності балетмейстерів усього світу в період конкретної історичної епохи та їх аналіз.

Перелік знань та умінь студентів

Студенти повинні знати:

- основні категорії та поняття хореографічного мистецтва;
- хронологічні рамки певної культурної епохи та її особливі риси;
- видатних представників хореографічного мистецтва певної епохи та особливості їх творчої діяльності;

яскраві зразки хореографічного мистецтва (балетні постановки і т.п.)

-

Студенти повинні **вміти**:

- спостерігати та порівнювати роботи відомих балетмейстерів різних епох, їх особистий внесок до світової скарбниці мистецтва;
- визначати поняття, завдання та зміст курсу;
- простежувати головні етапи становлення та розвитку хореографічного мистецтва;
- охарактеризовувати основні тенденції, що впливали і впливають на розвиток хореографічного мистецтва різних регіонів.

Структура програми навчальної дисципліни.

«Історія хореографічного мистецтва»

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс:	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4.00</i></p> <p>Змістові модулі: <i>4 модулі.</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>120 год.</i></p> <p>Тижневих годин: <i>I сем.-2 год.;</i> <i>II сем.- 1 год.</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 02 «Культура і мистецтво».</p> <p>Шифр та назва спеціальності: 024 Хореографія.</p> <p>Спеціалізація: «Класична хореографія». «Сучасна хореографія».</p> <p>Освітній рівень: Перший «бакалаврський».</p>	<p><i>Нормативна</i></p> <p>Рік підготовки: <i>1.</i></p> <p>Семестр: <i>1/2.</i></p> <p><i>Аудиторні заняття:</i> <i>42 (28/14) годин, з них:</i></p> <p><i>Лекції: 22 (14/8) год.</i></p> <p><i>Семінарські заняття:</i> <i>20 (14/6) год.</i></p> <p><i>Самостійна робота:</i> <i>42 (28/14) год.</i></p> <p><i>Модульний контроль:</i> <i>6 (4/2) год.</i></p> <p><i>Семестровий контроль:</i> <i>30 год.</i></p> <p>Вид контролю: <i>Залік -1-й семестр,</i> <i>Іспит – 2-й семестр.</i></p>

2. Тематичний план навчальної дисципліни.

№	Тема	Семестр	Кількість годин						
			Всього	Аудиторні	Лекційні	Семинарські	Самостійні	Мод. контроль	Семестр. контроль
I. Змістовний модуль. Західноєвропейський балетний театр									
1	Історія світового хореографічного мистецтва від витоків до епохи Просвітництва.	1	14	8	4	4	6	2	
2	Історія західноєвропейського балетного театру XVIII – XIX ст.		18	8	4	4	8		
II Змістовний модуль. Історія російського балетного мистецтва									
1	Формування російського балетного театру.	1	12	6	2	4	6	2	
2	Російський балетний театр XIX-XX ст		16	6	4	2	8		
Форма контролю – залік									
III. Змістовний модуль. Історія українського балетного театру									
1	Становлення професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч.. XX ст.)	2	6	2	2		4	2	
2	Український балетний театр XX – XXI століття		8	4	2	2	2		
IV Змістовний модуль. Хореографічне мистецтво сучасності.									
1	Творча діяльність балетмейстерів-модерністів	2	8	4	2	2	4	2	30
2	Хореографічне мистецтво доби Постмодерну.		38	4	2	2	4		
Форма контролю – Іспит.									
ВСЬОГО			120	42	22	20	42	6	30

3. ПРОГРАМА

I. Змістовний модуль.

Західноєвропейський балетний театр

Тема № 1: Історія світового хореографічного мистецтва від витоків до епохи Просвітництва

1. Лекційний модуль.

Тема: Становлення і розквіт хореографічного мистецтва. Давній світ.

План: 1. Танцювальна культура Давньої Греції та Риму.

2. Танець в Давній Індії.
3. Значення танцю в Давньому Китаї.
4. Танцювальна культура Єгипту.

Тема: Хореографічне мистецтво західноєвропейських країн епохи Відродження.

План: 1. Загальна характеристика хореографічного мистецтва епохи Відродження

2. Значення карнавалів у розвитку хореографічного мистецтва
3. Жанрова палітра танцювального мистецтва епохи Відродження.
4. Жонглери – перші професійні танцівники

2. Практичний модуль.

Тема: Танцювальна культура західноєвропейських країн в епоху Середньовіччя

План: 1. Вплив язичницьких традицій на християнство.

2. Свято блазнів.
3. Релігійні містерії Середньовіччя.
4. Народний танець у Середньовічній Європі
5. Поява світських танців – басданси

Тема: Формування європейської школи класичного танцю

План: 1. Передумови виникнення балету.

2. Ж. Б. Люллі та його роль у визначенні загального напрямку розвитку балету
3. П. Бошан та Королівська академія танців
4. Особливості англійського балету епохи Відродження
5. Видатні теоретики танцю доби Ренесансу

3. Модуль самостійної роботи.

1. Опрацювання літературних та інформаційних джерел.
2. Поглиблення тем лекційного модулю.
3. Зробити конспект з тем:
 - Ранні форми танцю.
 - Давньоєгипетський танець.
 - Балетне мистецтво Візантії
 - Західноєвропейські балетні школи епохи Відродження.
 - Теоретична спадщина Ж.Ж.Новера: «Листи про танець».
 - Балети за творами Ж.Б.Мольєра.

Тема № 2: Історія західноєвропейського балетного театру XVIII – XIX ст.

1. Лекційний модуль.

Тема: Західноєвропейський балетний театр XVIII століття.

План: 1. Визначальні риси епохи Класицизму

2. Загальна характеристика хореографічного мистецтва поч. XVIII ст.
3. Дж. Уівер – засновник сюжетно-дієвого балету
4. Балетмейстер Ф. Хільфердінг
5. Творчість Г. Анджоліні
6. Танцівниця М. Камарго
7. Реформи М. Салле

Тема: Балетний преромантизм.

План: 1. Особистісні якості викладача-хореографа

2. Вимоги до педагогічної діяльності.
3. Стилi педагогічного спілкування.

2. Практичний модуль.

Тема: Творчість Ж. Новера, Ж. Доберваля, С. Вігано, К. Блазіса

План: 1. Ж.Ж. Новер – великий реформатор балету

2. Естетичні принципи комедійних балетів Ж. Доберваля
3. Творчість С. Вігано
4. К.Блазіс – італійський артист, теоретик танцю і балету

Тема: Два крила балетного романтизму. Видатні балетмейстери та виконавці епохи Романтизму.

План: 1. Творчість Філіпо і Марії Гальйоні.

2. Датський балетний театр епохи романтизму.
3. Творчість Жюля Перро.
4. Педагогічні здобутки А.Бурнонвілля.
5. Видатні балерини епохи романтизму.
6. Криза балетного мистецтва.
7. Західноєвропейський балетний театр в II пол. XIX ст.

3. Модуль самостійної роботи.

1. Опрацювання літературних та інформаційних джерел.
2. Поглиблення тем лекційного модулю.
3. Зробити конспект з тем:
 - Великі французькі балетмейстери XIX- почXX ст.
 - Етапи становлення німецького балету.
 - Балет Данії.
 - Балетний театр Угорщини.
 - Балетний театр у Польщі.
 - Чехословацький балет.
 - Особливості балету Румунії.
 - Мистецтво кубинських майстрів танцю.

II. Змістовний модуль.

Історія російського балетного мистецтва

Тема № 1: Формування російського балетного театру.

1. Лекційний модуль.

Тема: Російський балетний театр від витоків до кінця XVIII ст..

План: 1. Народні витокі російського балету

2. Початок балетної освіти в Росії.
3. Утвердження балетного жанру.

2. Семінарський модуль.

Тема: Балетний театр початку XIX ст..

План: 1. Вальберх – перший російський балетмейстер.

2. Творчість Шарля Луї Дідло.

3. Московський балет початку ХІХ ст..

Тема: Епоха Романтизму в російському балеті.

План: 1. Петербурзька сцена 1830-х років

2. Тальоні в Росії.

3. Балети «Жизель» та «Сільфіда»

4. Московська сцена 1830-1840-х рр..

Тема № 1: Російський балетний театр ХІХ-ХХ ст..

1. Лекційний модуль.

Тема: Російський балетний театр другої половини ХІХ ст..

План: 1. Криза балетного романтизму

2. Маріус Петіпа і балетний театр другої половини ХІХ ст..

3. Лев Іванов та сподвижники Петіпа

Тема: Російський балет на початку ХХ ст..

План: 1. Академісти та реформатори балетного мистецтва

2. Стан московського балету на поч. ХХ ст..

3. Петербурзький балет поч. ХХ ст..

4. «Російські сезони».

2. Семінарський модуль.

Тема: Видатні діячі російського балетного мистецтва ХХ ст.

План: 1. Ф.В. Лопухов – видатний танцівник, балетмейстер, педагог і теоретик танцю.

2. Творчість К.Я. Голейзовського.

3. Балетмейстер Р.Захаров.

4. Творчість Л.М. Лавровського.

3. Модуль самостійної роботи.

1. Опрацювання літературних та інформаційних джерел.

2. Поглиблення тем лекційного модулю.

3. Зробити конспект з тем:

- Пошуки та відкриття Ю.Григоровича

- Реформаторська діяльність М.Фокіна.
- Творчість М.Плісецької
- Мистецтво О.Лепешинської.
- Видатна балерина Г.Уланова.
- Творче життя А.Павлової.
- Лірико-драматичний танцівник К.Сергєєв.
- Народний артист В.Васильєв.
- Творчість танцівниці Є.Максимової.

III. Змістовний модуль.

Історія українського балетного театру

Тема № 1: Становлення українського балетного театру.

1. Лекційний модуль.

Тема: Початок формування та передумови народження професійного українського балетного театру (кін. XVIII – поч.. XX ст..)

План: 1. Вплив кріпацьких театрів на розвиток українського балетного театру

2. Творча діяльність М.Соболя та його танцювальної групи.
3. Творчість О.Соболя.
4. Концертна діяльність тріо «Орбелбол» та групи «Курінь».
5. Експериментальна робота перших українських балетмейстерів.

Тема № 2: Український балетний театр XX-XXI ст.

1. Лекційний модуль.

Тема: Становлення національної школи класичного танцю.

План: 1. Нові теми, ідеї та образи на українській балетній сцені.

2. Лілея» - український національний балет.
3. Український балетний театр в роки Великої Вітчизняної війни. Інтенсивні пошуки П.Вірського.
4. Постановки В.Вронського, М. Трегубова.
5. Оригінальні шукання молодих хореографів А.Шекери, Г.Майорова.

2. Семінарський модуль.

Тема: Втілення українських літературних образів на балетних сценах України.

План 1. Балетна інтерпретація драми-феєрії Лесі Українки «Лісова Пісня».

2. Шевченківські образи на балетній сцені: «Лілея».
3. Балетні вистави на літературній основі: «Сойчине крило», «Сорочинський ярморок», «Тіні забутих предків», «Досвітні вогні».

3. Модуль самостійної роботи.

1. Опрацювання літературних та інформаційних джерел.
2. Поглиблення тем лекційного модулю.
3. Зробити конспект з тем:
 - Проблеми і практика українського балетного театру в роки перші роки незалежності.
 - Міжнародне визнання українського балетного театру та його майстрів.
 - Значення міжнародного конкурсу «Серж Лифар де ля данс» для розвитку українського і світового хореографічного мистецтва.
 - Нові теми та образи на сценах сучасних оперно-балетних театрів.
 - Видатні балетмейстери, постановники, виконавці українського балетного театру.
 - Оригінальні шукання молодих хореографів А.Шекери, Г.Майорова.

IV. Змістовний модуль.

Хореографічне мистецтво сучасності

Тема № 1: Творча діяльність балетмейстерів-модерністів

1. Лекційний модуль.

Тема: Витоки модерної хореографії.

План: 1 Теорія Ф. Дельсарта. Система Е.Жака-Далькроза.

2. Німеччина – центр становлення експресивного танцю.
3. Стилiстичні особливості лексики американського модерну.

2. Семінарський модуль

Тема: Неокласичний танець.

План: 1. Паралелі та розбіжності танцю Ролана Петі та Моріса Бежара
2. Джордж Баланчин – засновник неокласичної хореографії.

Тема № 2 : Хореографічне мистецтво доби Постмодерну

1. Лекційний модуль.

Тема: Розвиток хореографії постмодерну

План: 1. Постмодернізм в мистецтві.

2. Функції танцю епохи постмодерн.
3. Зв'язок хореографії постмодерна з іншими видами мистецтва.
4. Контемперарі Буто – танець «темряви».

2. Семінарський модуль

Тема: **Творчі експерименти хореографів-постмодерністів**

План: 1. Французькі хореографи Магі Марен, Даніель Лар'є, Анджолі Прельжокаж.

- 2 Життя і творчість Дж. Ноймайєра.
- 3.** Філософія неопозитивізма в творчості Мерса Каннінгема
- 4.** Матс Ек, Іржи Кілліан – послідовники М.Каннінгема
- 5.** Німецька танцівниця і хореограф Піна Бауш, життя і творчість

3. Модуль самостійної роботи.

1. Опрацювання літературних та інформаційних джерел.
2. Поглиблення тем лекційного модулю.
3. Зробити конспект з тем:
 - Спорідненість та відмінність хореографії модерн та постмодерн.
 - Джаз-танець як один з популярних напрямів в системі сучасної хореографії.
 - Нові форми хореографії та взаємовідносини танцівників з глядачем (прийом хеппінінга).
 - Сучасні напрямки танцю в творчості вітчизняних балетмейстерів.
 - Роль сучасних авторських колективів в пропаганді і розвитку хореографічного мистецтва країн СНД.

4. Навчально-методична карта дисципліни «Історія хореографічного мистецтва»

Разом: 120 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год.,
самостійна робота – 42 год., модульний контроль – 6 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі	<u>І. Змістовий модуль.</u>	
Назва модуля	Західноєвропейський балетний театр	
Кількість балів за модуль	83 бали	
	<i>Тема 1. Історія світового хореографічного мистецтва від витоків до епохи Просвітництва</i>	<i>Тема 2. Історія західноєвропейського балетного театру XVIII-XIX</i>
Лекційні заняття	Становлення і розквіт хореографічного мистецтва. Давній світ <i>(відвідування – 1 бал)</i>	Західноєвропейський балетний театр XVIII ст.. <i>(відвідування – 1 бал)</i>
	Хореографічне мистецтво західноєвропейських країн епохи Відродження. <i>(відвідування – 1 бал)</i>	Балетний преромантизм <i>(відвідування – 1 бал)</i>
Семінарські заняття	Танцювальна культура західноєвропейських країн в епоху Середньовіччя <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>	Творчість Ж.Новера, Ж.Доберваля, С.Вігано, К.Блазіса <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>
	Формування європейської школи класичного танцю <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>	Два крила балетного романтизму. Видатні балетмейстери та виконавці епохи Романтизму <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>
Самостійна робота	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота №1 <i>(25 балів)</i>	

Модулі	<u>II. Змістовий модуль.</u>	
Назва модуля	Історія російського балетного мистецтва	
Кількість балів за модуль	<i>71 бал</i>	
	<i>Тема 1</i> <i>Формування російського балетного театру</i>	<i>Тема 2</i> <i>Російський балетний театр XIX-XXст.</i>
Лекційні заняття	Російський балетний театр від витоків до к. XVIII ст. <i>(відвідування – 1 бал)</i>	Російський балетний театр другої половини XIX ст.. <i>(відвідування – 1 бал)</i>
		Російський балет на початку XX ст.. <i>(відвідування – 1 бал)</i>
Семінарські заняття	Балетний театр початку XIX ст.. <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>	Видатні діячі російського балетного мистецтва XX ст.. <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>
	Епоха романтизму в російському балеті <i>(відвідування –1 бал, 10 балів за роботу)</i>	
Самостійна робота	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота №1 <i>(25 балів)</i>	
Загальна кількість балів за семестр 83 +71=154, коефіцієнт – 1,54		

Модулі	<u>III Змістовий модуль.</u>	
Назва модуля	Історія українського балетного театру	
Кількість балів за модуль	<i>48 балів</i>	
	<i>Тема 1. Становлення українського балетного театру</i>	<i>Тема 2. Український балетний театр XX-XXI ст..</i>
Лекційні заняття	Початок формування та передумови народження професійного українського балетного театру <i>(відвідування – 1 бал)</i>	Становлення національної школи класичного танцю <i>(відвідування – 1 бал)</i>
Семінарські заняття		Втілення українських літературних образів на балетній сцені України <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>
Самостійна робота	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота №1 <i>(25 балів)</i>	
Модулі	<u>IV. Змістовий модуль.</u>	
Назва модуля	Хореографічне мистецтво сучасності	
Кількість балів за модуль	<i>34 балів</i>	
	<i>Тема 1</i> <i>Творча діяльність балетмейстерів-модерністів</i>	<i>Тема 2</i> <i>Хореографічне мистецтво доби Постмодерну</i>
Лекційні заняття	Витоки модерної хореографії <i>(відвідування – 1 бал)</i>	Розвиток постмодерної хореографії. <i>(відвідування – 1 бал)</i>
Семінарські заняття	Неокласичний танець. <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>	Творчі експерименти хореографів-постмодерністів <i>(відвідування – 1 бал, 10 балів за роботу)</i>
Самостійна робота	5 балів	5 балів
Загальна кількість балів за семестр 48+34=82, коефіцієнт – 1,36		

5. Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I.		
Історія світового хореографічного мистецтва від витоків до епохи Просвітництва	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Історія західноєвропейського балетного театру XVIII-XIX	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Змістовий модуль II.		
Формування російського балетного театру	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Російський балетний театр XIX-XXст	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Змістовий модуль III		
Становлення українського балетного театру	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Український балетний театр XX-XXI ст..	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Змістовий модуль IV		
Творча діяльність балетмейстерів-модерністів	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
Хореографічне мистецтво доби Постмодерну	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульний контроль, ПМК	5
<i>Разом: 42 год.</i>	<i>Разом: 40 балів</i>	

6. Система поточного і підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

I семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів	Одиниць	Всього
1.	Відвідування лекційних занять	1	7	7
2.	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3.	Робота на семінарських (практичних) заняттях	10	70	70
4.	Модульна контрольна робота	25	2	50
5.	Самостійна робота	5	4	20
6.	Всього без підсумкового контролю			154
7.	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта			$154 \div 100 = 1,54$
8.	Підсумковий рейтинговий бал		100	
9.	Коефіцієнт		1,54	

II семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів	Одиниць	Всього
1.	Відвідування лекційних занять	1	4	4
2.	Відвідування семінарських занять	1	3	3
3.	Робота на семінарських заняттях	10	3	30
4.	Модульна контрольна робота	25	1	25
5.	Самостійна робота	5	4	20
6.	Всього без підсумкового контролю			82
7.	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта			$82 \div 60 = 1,36$
8.	Підсумковий рейтинговий бал	40		
9.	Коефіцієнт	1,36		

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, письмова контрольна робота.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Розподіл балів, які отримують студенти

I семестр

Поточне тестування та самостійна робота						Загальна кількість балів за I змістовий модуль	Загальна кількість балів за II змістовий модуль	Загальна кількість балів за I семестр	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2							
T1	T2	МКР	T1	T2	МКР	83	71	154	1,54	154
29	29	25	28	18	25					

II семестр

Поточне тестування та самостійна робота					Загальна кількість балів за III змістовий модуль	Загальна кількість балів за IV змістовий модуль	Загальна кількість балів за II семестр	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Змістовий модуль № 3			Змістовий модуль № 4						
T1	T2	МКР	T1	T2	48	34	82	1,36	60
6	17	25	17	17					

Таблиця 6.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань студентів зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. Методи навчання.

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

•*Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

•*Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

- Лекції із застосуванням прозірок;
- Складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- Підготовка доповідей з теми модуля;
- Розробка тестових завдань з теми модуля;
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу;
- Написання реферату з теми модуля

8. Методичне забезпечення курсу.

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- плани семінарських завдань;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю)

9. Питання до контрольної роботи (I змістовий модуль)

1. Значення танців в первісному суспільстві.
2. Багатофункціональність хореографії в Античному світі.
3. Танцювальне мистецтво Античної Греції.
4. Танці давнього Єгипту. Відмінні риси єгипетського танцю.
5. Танцювальна культура Індії. Міфи про походження танцю.
6. Танцювальне мистецтво Давнього Китаю.
7. Доля танцю в Середньовіччі.
8. Хореографічне мистецтво в добу Відродження.
9. Розвиток балетного мистецтва в XVII ст.
10. Жан Жорж Новер – реформатор хореографічного мистецтва.
11. Хореографічне мистецтво в добу Просвітництва.
12. Балетмейстер епохи Просвітництва Джон Уівер.
13. Творчість Гаспаро Анджоліні.
14. Особливості творчої діяльності Ф.Хільфердинга.
15. Виникнення перших балетних вистав.
16. Виникнення Королівської Академії танцю.
17. Назвіть провідних західноєвропейських теоретиків танцю XV – XVI ст.
18. Які явища культури відобразилися на формуванні основ італійської балетної школи?
19. Як формувалася французька школа сценічного танцю?
20. Дайте характеристику англійському балету епохи Відродження.
21. Карло Блазіс - італійський артист, балетмейстер, педагог, теоретик танцю і балету.
22. Балетмейстер П.Бошан
23. Комедії-балети Ж.Б.Мольєра.
24. Криза балетного романтизму.
25. Реформи напередодні романтизму. Омер – балетмейстер опери.
26. Два крила романтизму. Теми, образи.

27. Балетмейстери та виконавці, втілювачі романтичних ідей Марія Талььоні, Жуль Перро, Фані Ельслер.
28. Італійський артист, педагог та балетмейстер Енріко Чекетті.
29. Балетмейстер другої половини ХІХ ст.. Артур Сен-Леон.
30. Маріус Петіпа та балетний театр другої половини ХІХ ст..
31. Музика та танець в романтичному балеті.
32. Видатні балетмейстери Романтизму – Ф.Тальйоні, Ж.Перро,
33. Творча діяльність Ж.Кораллі, К.Блазіса.
34. Видатні балерини – М.Тальйоні, К.Грізі, Ф.Ельслер, Ф.Черріто, Л.Гран.
35. Датський балетний театр епохи романтизму
36. Творчість Філіпо і Марії Тальйоні.

(II змістовий модуль)

1. Пошуки та відкриття Ю.Н. Григоровича.
2. Оригінальність творчості балетмейстера О.Горського.
3. Народження симфонічного балету.
4. Єдність музики, живопису та балету на початку ХХ-го ст.. Звернення до не балетної музики.
5. Російський балет перед Великою Жовтневою соціалістичною революцією.
6. Розвиток реалістичних тенденцій в російському балеті.
7. Криза балетного романтизму.
8. Виникнення романтичного балету в Росії.
9. «Російські сезони» С.П. Дягілева в Парижі.
- 10.Яскрава артистична індивідуальність Майї Плисецької, Галини Уланової та Катерини Максимової.
- 11.Російський балет в період Вітчизняної війни 1812 року.
- 12.Реформаторська діяльність балетмейстера М.Фокіна.
- 13.Розвиток сюжетного балету в Росії другої половини ХVІІІ ст..
- 14.Народні витоки російського балету. Мистецтво скоморохів та народний театр.
15. Початок формування балетного театру в Росії.
- 16.Початок балетної освіти в Петербурзі та Москві.
- 17.Маріус Петіпа та балетний театр другої половини ХІХ ст..

18. Виникнення придворного театру початку XVIII ст.. в Росії.
19. Исторична тема в радянському російському балеті.
20. І. Вальберх – перший російський балетмейстер.
21. Московський та Петербурзький балет кінця XVIII ст..
22. Внесок А.Я. Ваганової в розвиток російського балетного мистецтва.
23. Московський балет початку XIX ст.. Відкриття Великого театру.
24. Радянський артист, педагог та балетмейстер А.М. Мессерер.

(III змістовий модуль)

1. Народження першого національного балету за творами Т.Г. Шевченка «Лілея»
2. Перші героїчні балети українських композиторів.
3. Творчий шлях на українській сцені балетмейстерів В. Вронського та Г. Березової.
4. Державний академічний театр опери і балету ім. Т.Г. Шевченка. (Національна опера України).
5. Передісторія виникнення українського балетного театру. Значення кріпацьких театрів в розвитку професійного балетного театру.
6. Творчий шлях Павла Вірського.
7. Втілення українських літературних образів на балетних сценах України.
8. Становлення національної школи класичного танцю. Нові теми, ідеї та образи на українській балетній сцені.
9. Перші кроки професійних балетних колективів України.
10. Балет «Лісова Пісня» - новий етап на шляху утвердження реалізму на українській сцені.
11. Український балетний театр в 20-50 рр. XX ст..
12. Творчі шукання А. Шекери та Г. Майорова на українській балетній сцені.
13. Донецький академічний театр опери та балету.
14. Концертна діяльність тріо «Орбелбол» та групи Курінь. Початок творчої діяльності Л. Чернишової.
15. Творчий шлях Василя Верховинця.
16. Творча діяльність М. Трегубова на українській балетній сцені.
17. Творча діяльність українського балетмейстера С. Сергеева.
18. Український балетний театр в 60-80 роки XX ст.

10. Питання до іспиту

1. Витоки модерної хореографії.
2. Пошуки та відкриття Ю.Н. Григоровича.
3. Народження першого національного балету «Пан Каньовський»
4. Хореографічне мистецтво Античної доби.
5. Оригінальність творчості балетмейстера О.Горського.
6. Перші героїчні балети українських композиторів.
7. Доля танцю в Середньовіччі та хореографічне мистецтво в добу Відродження.
8. Народження симфонічного балету.
9. Творчий шлях на українській сцені балетмейстерів В.Вронського та Г.Березової.
10. Принципи творчої діяльності представників німецької школи модерн танцю.
11. Творча діяльність Ю.Григоровича.
12. Державний академічний театр опери і балету ім. Т.Г.Шевченка. (Національна опера України).
13. Розвиток балетного мистецтва в XVII ст.
14. Російський балет перед Великою Жовтневою соціалістичною революцією.
15. Український балетний театр в роки Великої Вітчизняної війни.
16. Жан Жорж Новер – реформатор хореографічного мистецтва.
17. Розвиток реалістичних тенденцій в російському балеті в I пол. XX ст..
18. Передісторія виникнення українського балетного театру. Значення кріпацьких театрів в розвитку професійного балетного театру.
19. Хореографічне мистецтво в добу Просвітництва та балетмейстери епохи Джон уівер, Гаспаро Анджоліні.
20. Криза балетного романтизму.
21. Творчий шлях Павла Вірського.
22. Творчий шлях балетмейстера Моріса Бежара.
23. Виникнення романтичного балету в Росії.
24. Втілення українських літературних образів на балетних сценах України.
25. Зірки Паризької опери Карло Блазіс та П'єр Гардель.

26. С.П.Дягілев і організація балетних гастролей «Російські сезони».
27. Львівський Державний театр опери та балету ім.І.Франка.
28. Спорідненність та відмінність хореографії модерн і постмодерн.
29. Артистична індивідуальність Майї Плисецької, Галини Уланової та Катерини Максимової.
30. Становлення національної школи класичного танцю. Нові теми, ідеї та образи на українській балетній сцені.
31. Доберваль – творець нової балетної комедії.
32. Народження симфонічного балету в Росії.
33. Перші кроки професійних балетних колективів України.
34. Реформи напередодні романтизму. Омер – балетмейстер опери.
35. Російський балет в період Вітчизняної війни 1812 року.
36. Балет «Лісова Пісня» - новий етап на шляху утвердження реалізму на українській сцені.
37. Два крила романтизму. Теми, образи.
38. Реформаторська діяльність балетмейстера М.Фокіна.
39. Український балетний театр в 20-50 рр. ХХ ст..
40. Балетмейстери та виконавці, втілювачі романтичних ідей Марія Тальоні, Жуль Перро, Фані Ельслер.
41. Розвиток сюжетного балету в Росії другої половини ХVІІІ ст..
42. Дніпропетровський державний академічний театр опери та балету.
43. Італійський артист, педагог та балетмейстер Енріко Чекетті.
44. Народні витоки російського балету. Мистецтво скоморохів та народний театр.
45. Творчі пошуки А.Шекери та Г.Майорова на українській балетній сцені.
46. Балетмейстер другої половини ХІХ ст.. Артур Сен-Леон.
47. Початок формування балетного театру в Росії.
48. Постановча робота Василя Литвиненка в Харківському оперному театрі.
49. Відкриття та знахідки балетмейстерів США. Творчість Марти Грекхем, Теда Шоуна, Руфі Сен-Дені.
50. Початок балетної освіти в Петербурзі та Москві.
51. Донецький академічний театр опери та балету.

52. Німецька танцівниця і хореограф Піна Бауш. Життя і творчість.
53. Маріус Петіпа та балетний театр другої половини XIX ст..
54. Концертна діяльність тріо «Орбелбол» та групи Курінь.
55. Передтечі сучасних напрямків хореографічного мистецтва А.Дункан, Ж.Далькроз, Ф.Дельсарт.
56. Виникнення придворного театру початку XVIII ст.. в Росії.
57. Творчий шлях Василя Верховинця.
58. Моріс Бежар – творець синтетичних вистав.
59. Історична тема в радянському російському балеті.
60. Стан балетного мистецтва в Україні на початку XX ст..
61. Американський балетний театр: Дж. Баланчин, Агнес де Міль, А.Тюдор.
62. І.Вальберх – перший російський балетмейстер.
63. Творча діяльність В.Вронського і М.Трегубова на українській балетній сцені.
64. Виникнення м'юзиклу та м'юзик-холлу.
65. Московський та Петербурзький балет кінця XVIII ст..
66. Творча діяльність Лідії Чернишової.
67. Балетмейстерська діяльність Ш.Дідло в Петербурзі та його анакреонтичний балет.
68. Внесок А.Я.Ваганової в розвиток російського балетного мистецтва.
69. Український балетний театр в 60-80 роки XX ст.
70. Вплив балетних «Російських сезонів» на французьку хореографію XX ст..
71. Московський балет початку XIX ст.. Відкриття Великого театру.
72. Одеський академічний театр опери та балету.
73. Творчі пошуки Бориса Ейфмана.
74. Творча співпраця М.Петіпа, Льва Іванова та М.Легата по збереженню традицій Петербурзького балету.
75. Ансамблі народного танцю – новий жанр хореографічного мистецтва України.
76. Вклад Джона Ноймайера в мистецтво балету.
77. Радянський артист, педагог та балетмейстер А.М. Мессерер.
78. Творчі досягнення С.Лифаря.

Рекомендована література.

Основна:

1. Бахрушин Ю.А. История русского балета. - Москва, 1977
2. Ванслов В.В. Статьи о балете. - Л., 1980
3. Габович М.М. Душой исполненный полет: Об искусстве балета - Москва, 1966
4. Красовская В.М. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории. - Л., 1979
5. Пасютинская В.М. Волшебный мир танца. - Москва: Просвещение, 1985
6. Худеков С.Н. История танцев. - Москва, 1984
7. Зльяш Н. Образы танца. - М., 1970
8. Чепалов, О.І. Хореографічний театр Західної Європи ХХст. [Текст]: монографія / О.І.Чепалов; Харк.держ.акад.культури. – Х.:ХДАК, 2007. – 344с.
9. Суриц Е. Хореографическое искусство 1920-х годов. – М., 1979
10. Энциклопедии: «Балет» М., 1981. «Русский балет». – М. 1997
11. Станішевський Ю. Балетний театр України : 225 років історії / Ю.Станішевський.- К.: Музична Україна, 2003. – 440 с.: іл.
12. Станішевський Ю.О. Танцювальне мистецтво України в іменах і датах / Ю.О. Станішевський // Хореографічне мистецтво України у персоналіях: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники: бібліографічний довідник. – К.: [б.и.], 1999. – 223 с.

Допоміжна література

1. Айседора: Гастроли в России. Сб. статей. – М., 1992
2. Бежар М. Мгновение в жизни другого. Кн. 1, 2. – М., 1998
3. Вальберх И. Из архива балетмейстера – М-Л., 1948
4. Волынский А. Книга ликований. – М., 1992
5. Гаевский В. Дивертисмент. – М., 1981
6. Глушковский А. Воспоминания балетмейстера – Л-М., 1940
7. Григорьев С. Балет Дягилева. – М., 1993
8. Голейзовский К. Жизнь и творчество. – М., 1984

9. Демидов А. «Лебединое озеро». – М., 1985
10. Добровольская Г. Балетмейстер Леонид Яacobсон. – М., 1968
11. Добровольская Г. Федор Лопухов. – Л., 1976
12. Дункан А. Моя жизнь. – Р-Д., 1998
13. Ильичева М. «Тщетная предосторожность» в Петербурге. – СПб., 2001
14. Карп П. О балете. – М., 1967
15. Карп П. Балет и драма. – Л., 1980
16. Карсавина Т. Театральная улица. – Л., 1971
17. Красовская В. Профили танца. – СПб., 1999
18. Красовская В. Статьи о балете. – Л., 1967
19. Классики хореографии. Сборник статей. – Л., 1937
20. Константинова Н. «Спящая красавица». – М., 1990
21. Кшесинская М. Воспоминания. – М., 1992
22. Лавровский Л. Документы, статьи, письма. – М., 1983
23. Левинсон А. Мастера балета. – СПб., 1914
24. Лифарь С. Мемуары Икара. – М., 1995
25. Лифарь С. Дягилев и с Дягилевым. – М., 1999
26. Лопухов Ф. Шестьдесят лет в балете. – М., 1966
27. Лопухов Ф. Хореографические откровения. – М., 1972
28. Лукиан. О пляске. С. соч. Т.2. – М-Л., 1935
29. Львов-Анохин Б. Галина Уланова. – М., 1984
30. Мессерер А. Уроки классического танца. – М., 1967
31. Нижинская Б. Ранние воспоминания. – М., 1999
32. Нижинский В. Дневник. – М., 1995
33. Петров О. Русская балетная критика конца XVIII первой пол. XIX в. – М., 1982
34. Петров О. Русская балетная критика второй половины XIX в. – Е., 1995
35. Петипа Мариус. Мемуары. – СПб., 1996
36. Плещеев А. Наш балет (1673-1899). – СПб., 1899
37. Рославлева Н. Английский балет. – М., 1959
38. Светлов В. Современный балет. – СПб., 1911
39. Сергей Дягилев и русское искусство. В 2-х т. – М., 1982

40. Серебрянников Н. Поддержка в дуэтном танце. – Л., 1985
41. Слонимский Ю. Мастера балета. - Л., 1937
42. Слонимский Ю. В честь танца. – М., 1968
43. Слонимский Ю. П. И. Чайковский и балетный театр его времени. – М., 1956
44. Слонимский Ю. Чудесное было рядом с нами. – Л., 1984
45. Советский балетный театр. Сб. статей. 1917-1967. – М., 1976
46. Соколов-Каминский А. Советский балет сегодня. – М., 1984
47. Тарасов Н. Классический танец. – М., 1971
48. Тихонова Н. Девушка в синем. – М., 1992
49. Фокин М. Против течения. – Л., 1981
50. Фридеричиа А. Бурнонвиль. – М., 1983
51. Худеков С. История танцев. В 4 т. – СПб-Пг., 1913-1917
52. Чернова Н. От Гельцер до Улановой. – М., 1979
53. Чистякова В. В мире танца. Беседы о балете. – Л-М., 1964
54. Чистякова В. Роллан Пети. – Л., 1977
55. Шовире И. Я – балерина. – М., 1977
56. Эльяш Н. Пушкин и балетный театр. – М., 1970.

Інформаційні ресурси

1. http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino/BALET.html
2. ru.wikipedia.org/wiki/Хореография
3. <http://step-journal.ru/?p=609>
4. <http://www.youtube.com/watch?v=8Z3th3PK38o>
5. <http://www.youtube.com/watch?v=JkjD1AiavcU>
6. <http://www.youtube.com/watch?v=WSEHdKRKgfs>
7. <http://www.youtube.com/watch?v=Tbr3bT6sQ5M>
8. <http://www.youtube.com/watch?v=Egbq1pX5mAE>
9. http://www.youtube.com/watch?v=DfiY_dDT4IA
10. <http://www.ballet-enc.ru/>
11. <http://svpressa.ru/world/photo/65392/>
12. <http://urbita.com/>